

157/53/07

Puolustusministeriö
Puolustusvoimat

7.5.2008

PUOLUSTUSVOIMIEN TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2007

Valtiontalouden tarkastusvirasto antaa Puolustusvoimien tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2007 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä puolustusministeriölle että Puolustusvoimille.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut valtion talousarviosta annetun asetuksen 63 §:n tarkoittamaan Puolustusvoimien tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja tuloksellisuuden laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen ovat suorittaneet ylitarkastaja, JHTT Jani Leinonen, johtava tilintarkastaja, JHTT Jaakko Eskola ja ylitarkastaja Pekka Luosujärvi. Tarkastusta on valvonut tilintarkastuspäällikkö Hannu Taunula.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

Talousarvion toteumalaskelman yhteydessä esitettyä laskelmaa valtuuksista, niiden käytöstä ja uusittavissa olevasta määrästä ei siinä esitettyjen virheellisten tietojen vuoksi voi pitää luotettavana.

Talousarvion toteutumatilinpäätöksen yhteydessä esitettävän talousarvionmomentin 27.10.21 (Puolustusvoimien toimintamenot) valtuuksien käytön tarkastuksessa on havaittu, että Puolustusvoimat on vuonna 2007 käyttänyt talousarvion ja valtion talousarviosta annetun lain 10 § vastaisesti valtuutta, jota ei ole ollut käytettävissä vuonna 2007. Tarkastuksessa tällaista valtuuden käyttöä on havaittu yhteensä 4,8 miljoonaa euroa.

VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTO

Tilinpäätöslaskelmat on muilta osin laadittu säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla lukuun ottamatta liitettä 14 (Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat), joka ei sisällä kaikkia Puolustusvoimien hallinnassa olevia taseeseen sisältyttäviä rahastoituja varoja.

Tilinpäätösanalyysi on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus

Toiminnallista tehokkuutta koskevien tietojen sisältöä ja esittämistapaa ja niiden perustana olevaa laskentatointia on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältääkö tuloksellisuuden kuvaus olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Tuotosta ja laadunhallintaa koskevien tietojen osalta on tarkastettu, onko suoritteiden määrästä ja julkishyödykkeistä esitetty olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Toiminnallista tehokkuutta kuvaavina tietoina on esitetty maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat sekä sanallisia kuvauksia kehittämissuunnitelmista. Muita toiminnallista tehokkuutta koskevia tietoja ei ole esitetty.

Maksullisen toiminnan tuotot olivat 7,5 miljoonaa euroa ja hintatuetun maksullisen toiminnan hintatuki 0,3 miljoonaa euroa.

Koska Puolustusvoimien toiminnallisesta tehokkuudesta ei ole esitetty taloudellisuutta ja tuottavuutta koskevia tunnuslukuja tai niitä korvaavia sijaissuureita sekä maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmiin sisältyy työ- ja materiaalkustannusten kohdentamisesta aiheutuvaa olennaista arvionvaraisuutta, ei toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.

Koska suoritteista ja julkishyödykkeistä ei ole esitetty niitä kuvaavia suoritetietoja, ei tuotoksesta ja laadunhallinnasta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyyysissä ja tarkastettu kirjanpidon, valtuuskirjanpidon ja tuloksellisuuden laskentatoimen sekä hankintatoimen, palkkahallinnon ja omaisuuden hallinnan tarkastusten yhteydessä.

Valtuuskirjanpidon järjestämisessä ja hoitamisessa noudatetut periaatteet eivät vastaa valtion talousarviosta annetun asetuksen 54 a §:n säännöksiä. Puolustusvoimien tulee ryhtyä toimenpiteisiin valtuuskirjanpidon kehittämiseksi.

Puolustusvoimien tulee jatkaa tuloksellisuuden laskentatoimensa kehittämistä, jotta se voi tuottaa valtion talousarviosta annetun asetuksen 55 §:n edellyttämät tiedot.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta valtion talousarviosta annetun lain 15 §:n 2 momentin edellyttämää maksullisen toiminnan kannattavuuden seuranta ja vuosituloksen esittämistä ja lain 16 §:n edellyttämää tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämistä sekä eräiden valtuuksien käyttöä ja valtuuskirjanpidon järjestämistä. Puolustusvoimat on talousarvion ja valtion talousarviosta annetun lain 10 §:n vastaisesti käyttänyt (4,8 miljoonaa euroa) talousarviomomentilta 27.10.21 (Puolustusvoimien toimintamenot) vuonna 2007 sellaista aikaisemman vuoden talousarviossa myönnettyä valtuutta, joka ei ollut enää käytettävissä. Puolustusvoimien valtuuskirjanpitoa ei ole järjestetty valtion talousarviosta annetun asetuksen 54 a §:n edellyttämällä tavalla.

**ILMOITUSVELVOLLISUUS VALTIONTALouden TARKASTUSVI-
RASTOLLE**

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Puolustusvoimien tulee ilmoittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle 15.8.2008 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt valtuuskirjanpidon ja tulokselisuuden laskentatoimen järjestämiseksi valtion talousarviosta annetun lain edellyttämällä tavalla.

Ylijohtaja

Marjatta Kimmonen

Ylitarkastaja, JHTT

Jani Leinonen

TIEDOKSI

Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Valtiovarainministeriö
Valtiovarain controller -toiminto
Puolustusministeriön kirjaamo
Puolustusministeriön kansliapäällikkö
Puolustusvoimain komentaja
Valtiokonttori